

16. oktober 2025

Den blinde vinkel i PISA: Undervisningens indhold, læremidlerne og elevernes faglige udvikling

PISA 2025ⁱ viser, at danske elevers faglige niveau er lavere end nogensinde tidligere målt. Faldet i læsning vækker særlig bekymring, fordi læsekompetencer er fundamentet for al videre læring. Samtidig står Danmark over for en omfattende fagfornyelse af folkeskolen fra sommeren 2027, som skal styrke elevernes faglige niveau og ruste dem bedre til videre uddannelse og fremtidens arbejdsmarked.

I kølvandet på de seneste års faldende faglige resultater har debatten især handlet om skærme, mobiltelefoner, trivsel, lærermangel og elevernes forudsætninger for læring. Det er alle relevante diskussioner. Men et afgørende spørgsmål mangler meget ofte: Hvilket fagligt indhold møder eleverne egentlig i undervisningen?

Når vi diskuterer folkeskolens resultater, diskuterer vi sjældent kvaliteten og udbuddet af de læremidler, undervisningen bygger på. Vi ved meget om elevernes præstationer, men overraskende lidt om de faglige ressourcer, lærerne har til rådighed eller skaffer sig for at skabe læring i klasseværelset.

Det er en blind vinkel i den uddannelsespolitiske debat.

PISA viser samtidig, at digitalisering i sig selv ikke er problemet. Tværtimod peger undersøgelsen på, at elever kan have gavn af digitale ressourcer, når de anvendes målrettet og understøtter læringsaktiviteter.ⁱⁱ

Diskussionen om undervisningens indhold bør derfor i højere grad have fokus på kvalitet: Møder eleverne i tilstrækkelig grad gennemarbejdede, fagligt funderede og didaktisk kvalificerede læremidler, der understøtter undervisningen og lærernes mulighed for at skabe progression, fordybelse og faglig udvikling?

Lærerne peger selv på, at der er udfordringer. Undersøgelser viser, at mange lærere oplever et utilstrækkeligt udvalg af læremidler, og at et flertal vurderer, at de kunne skabe bedre undervisning, hvis de havde adgang til flere og bedre undervisningsressourcer. Samtidig anvender mange lærere gratis materialer og kopiark som erstatning for didaktiske læremidler.ⁱⁱⁱ

Vi ved ganske enkelt for lidt om kvaliteten af undervisningens faglige fundament. Hvis ambitionen er at løfte elevernes faglige niveau, er det nødvendigt også at interessere sig for de ressourcer, lærerne bygger deres undervisning på.

Behovet bliver kun større i de kommende år. Fagfornyelsen skal omsættes til konkret undervisning i tusindvis af klasseværelser. Nye fagmål, nye prioriteringer og nye ambitioner bliver ikke til virkelighed af sig selv. De skal omsættes til undervisningsforløb, materialer og læringsaktiviteter. Derfor kan fagfornyelsen heller ikke betragtes som afsluttet, når de nye fagplaner er vedtaget. Den virkelige prøve kommer i klasseværelset.

Der mangler systematisk viden om sammenhængen mellem læremidler, undervisningskvalitet og elevresultater. Mens der løbende gennemføres nationale undersøgelser af elevers trivsel, digitale værdier og faglige præstationer, findes der ingen tilsvarende national kortlægning af de læremidler, eleverne faktisk møder i undervisningen.

Derfor foreslår Danske Forlag og Dansk Erhverv, at der igangsættes en national kortlægning af læremidlernes rolle i folkeskolen som led i arbejdet med fagfornyelsen og styrkelsen af elevernes faglige niveau. Formålet skal være at skabe viden om lærernes adgang til læremidler af høj kvalitet, elevernes brug af undervisningsressourcer og sammenhængen mellem undervisningens indhold og elevernes læringsudbytte.

Kontakt:

Claus Rosenkrands Olsen
Uddannelseschef
Dansk Erhverv
cro@danskerhverv.dk / 29 49 46 96

Pia Vigh
Sekretariatschef
Danske Undervisningsforlag
pivi@danskeforlag.dk / 27 12 71 47

ⁱ PISA-undersøgelse: Danske elevers faglige niveau er lavere end nogensinde målt før

ⁱⁱ PISA 2025 – Hovedrapport, udgivet af VIVE i 2026

ⁱⁱⁱ Danske Forlags lærerundersøgelse 2023; Børne- og Undervisningsministeriets Grundskolepanel 2024